

Euthanasie in nogal wat rusthuizen taboe

Slechts 15 procent van de ruim 700 rust- en verzorgingshuizen in Vlaanderen heeft een euthanasiebeleid. Van die groep van 92 tehuizen mét een beleid weigeren zeven instellingen euthanasie aan wilsbekwame, terminale patiënten.

De cijfers zijn verzameld in het onderzoek 'Euthanasiebeleid in de Vlaamse ouderenvoorzieningen' van het Centrum voor Biomedische Ethiek van de KU Leuven. "Het gaat hier vooral om christelijke rusthuizen", zegt onderzoekster Joke Lemiengre.

Nog eens 46 van de 92 rusthuizen met een beleid - de helft - weigeren euthanasie bij terminale patiënten die wilsbekwaam zijn. "Meestal gaat het hier om mensen in een coma. Daar spelen niet alleen religieuze redenen, maar ook problemen met de wilsbeschikking van de patiënt of twijfels of dit wel wettelijk mag", aldus Lemiengre.

Bij niet-terminale patiënten, waar ondraaglijk lijden moet worden aangetoond, weigeren 44 rusthuizen euthanasie toe te laten. "Hier gaat het meestal om patiënten met ALS of MS: naast religieuze redenen en twijfels of dit wettelijk wel mag, speelt de overweging dat er altijd nog nieuwe behandelingen kunnen opduiken."

'Te weinig tehuizen zijn ermee bezig'

De vaststelling dat slechts 15 procent van de instellingen een euthanasiebeleid heeft, baart de onderzoekers zorgen. "Slechts 11 procent was ermee bezig, 35 procent had plannen", zegt Lemiengre.

De enquête werd in 2006 verstuurd naar 737 Vlaamse rust- en verzorgingshuizen. Ruim 80 procent antwoordde. De euthanasiewet dateert van 2002. Ondertussen is het mogelijk dat meer rust- en verzorgingshuizen al een beleid hebben uitgewerkt.

De meeste rusthuizen die een beleid uitwerken, besluiten om euthanasie toe te laten op bijkomende voorwaarden. "58 procent van de rusthuizen die een beleid uitwerkten, laten euthanasie toe voor wilsbekwame, terminale patiënten, mits er een palliatieve filter is. Ze halen er een palliatief expert bij om er zeker van te zijn dat alle andere mogelijkheden uitgeput zijn."

Of een rusthuis nu wel of niet euthanasie toelaat, is voor de buitenwereld vaak onduidelijk. "Het beleid is goed bekend bij het personeel, maar slechts 36 procent

van de rusthuizen zegt dat hun beleid bekend is gemaakt aan de huisarts." En weten de bewoners zelf, als ze naar een rusthuis gaan, of euthanasie er kan? "50 procent van de tehuizen zegt dat ze op verzoek van de bewoners over hun beleid praten. De bewoner kan de vraag stellen voor hij naar het rusthuis gaat, maar ook pas als hij terminaal is. Sommige rusthuizen zetten hun beleid in de brochure, maar niet alle."
(Katrijn Serneels)